

ВѢСТНИКЪ

ПЕРЕМЫСКОЙ ЕПАРХІИ.

РѢКЪ 1904.

Выдано 2. Сѣчня

Ч. I.

Ч. 1.

Ч. 6150. Перше посланіе св. Отця Пія Папы X.

По вступленію на катедру св. Петра выдавъ св. Отець Пій Папа X. перше Свое послане, котре Всч. Духовенъству подаеся въ оригинальнѡмъ текстѣ:

„SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI DIVINA PROVIDENTIA

PII PAPAE X

EPISTOLA ENCYCLICA

AD PATRIARCHAS PRIMATES ARCHIEPISCOPOS EPISCOPOS ALIOSQVE
LOCORVM ORDINARIOS PACEM ET COMMVNIONEM
CVM APOSTOLICA SEDE HABENTES

VENERABILIBVS FRATRIBVS PATRIARCHIS PRIMATIBVS ARCHIEPISCOPIS EPISCOPIS
ALIISQVE LOCORVM ORDINARIIS PACEM ET COMMVNIONEM
CVM APOSTOLICA SEDE HABENTIBVS

PIUS PP. X.

VENERABILES FRATRES SALVTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

E supremi apostolatus cathedra, ad quam, consilio Dei inscrutabili, evecti fuimus, vobis primum eloquuturos, nihil attinet commemorare quibus Nos lacrymis magnisque precibus formidolosum hoc Pontificatus onus depellere a Nobis conati simus. Videmur

equidem Nobis, etsi omnino meritis impares, convertere in rem Nostram posse quae Anselmus, vir sanctissimus, querebatur quum, adversans et repugnans, coactus est honorem episcopatus suscipere. Etenim quae ille moeroris indicia pro se afferebat, eadem et Nobis proferre licet, ut ostendamus quo animo, qua voluntate Christi gregis pascendi gravissimum officii munus exceperimus. *Testantur, sic ille¹⁾, lacrymae meae et voces et rugitus a gemitu cordis mei, quales nunquam de me, ullo dolore, memini exiisse ante diem illam, in qua sors illa gravis archiepiscopatus Cantuariæ visa est super me cecidisse. Quod ignorare nequiverunt illi qui, ea die, vultum meum inspexerunt... Ego magis mortuo quam viventi colore similis, stupore et dolore pallebam. Huic autem de me electioni, imo violentiae, hactenus, quantum potui, servata veritate, reluctatus sum. Sed iam, velim nolim cogor fateri quia quotidie iudicia Dei magis ac magis conatui meo resistunt, ut nullo modo videam me ea posse fugere. Unde iam, non tam hominum quam Dei, contra quam non est prudentia, victus violentia, hoc solo intelligo me uti debere consilio, ut, postquam oravi quantum potui, et conatus sum ut, si possibile esset, calix iste transiret a me ne biberem illum... meum sensum et voluntatem postponens, me sensui et voluntati Dei penitus committam.*

Nec plane repugnandi causae, multae et maximae, defuerunt Nobis. Praeterquam enim quod honore pontificatus, ob tenuitatem Nostram, nullo pacto Nos dignaremur; quem non moveret ei se successorem designari, qui, cum ecclesiam sex fere ac viginti annos sapientissime rexisset, tanta valuit alacritate ingenii, tanto virtutum omnium splendore, ut vel adversarios in sui admirationem traduxerit et memoriam sui nominis factis praeclarissimis consecrarit? — Dein, ut praetereamus cetera, terrebat Nos, quam quod maxime, ea quae modo est humani generis conditio afflictissima. Quem enim lateat, consociationem hominum gravissimo nunc, supra praeteritas aetates, atque intimo urgeri morbo; qui in dies ingravescens eamque penitus exedens ad exitium rapit? Morbus qui sit, intelligitis, Venerabiles Fratres; defectio abscessioque a Deo: quo nihil profecto cum perniciæ coniunctius, secundum Prophetæ dictum²⁾. *Quia ecce, qui elongant se a te, peribunt.* Tanto igitur malo, pro pontificali munere quod demandabatur, occurrendum esse Nobis videbamus; arbitrabamur enim Dei iussum ad Nos pertinere: *Ecce constitui te hodie super gentes et super regna, ut evellas et destruas, et aedifices et plantes³⁾*; verum conscii Nobis infirmitatis Nostrae, negotium, quod nihil simul haberet morae et difficultatis plurimum, suscipere verebamus.

Attamen, quoniam numini divino placuit humilitatem Nostram ad hanc amplitudinem potestatis provehere; erigimus animum in eo qui Nos confortat, Deique virtute freti manum operi admoventes, in gerendo pontificatu hoc unum declaramus propositum esse Nobis *instaurare omnia in Christo⁴⁾*, ut videlicet sit omnia et in omnibus

¹⁾ Epp. I. III. ep. 1. — ²⁾ Ps. LXXII, 27. — ³⁾ Ierem. I, 10. ⁴⁾ Ephes. I, 10.

Christus ⁵⁾. — Erunt profecto qui, divina humanis metientes, quae Nostra sit animi mens rimari nitantur atque ad terrenos usus partiumque studia detorquere. His ut inanem spem praecidamus, omni asseveratione affirmamus nihil, velle Nos esse, nihil, opitulante Deo, apud consociationem hominum futuros, nisi Dei, cuius utimur auctoritate, administratos. Rationes dei rationes Nostrae sunt: pro quibus vires omnes vitamque ipsam devovere decretum est. Unde si qui symbolum a Nobis expetant, quod voluntatem animi patefaciat; hoc unum dabimus semper: *Instaurare omnia in Christo!*

Quo quidem in praeclaro opere suscipiendo urgendoque illud Nobis, Venerabiles Fratres, alacritatem affert summam, quod certum habemus fore vos omnes strenuos ad perficiendam rem adiutores. Id enim si dubitemus, ignaros vos, non sane iure aut negligentes putaverimus nefarii illius belli, quod nunc, ferme ubique, commotum est aque alitur adversus Deum. Vere namque in Auctorem suum *fremuerunt gentes et populi meditati sunt inania* ⁶⁾; ut communis fere ea vox sit adversantium Deo: *Recede a nobis* ⁷⁾. Hinc extincta omnino in plerisque aeterni Dei reverentia, nullaue habita in consuetudine vitae, publice ac privatim, supremi eius numinis ratio: quin totis nervis contenditur omnique artificio, ut vel ipsa recordatio Dei atque notio intereat penitus.

Haec profecto qui reputet, is plane metuat necesse est ne malorum, quae supremo tempore sunt expectanda, sit perversitas haec animorum libamentum quoddam ac veluti exordium; neve *filius perditionis*, de quo Apostolus loquitur ⁸⁾, iam in hisce terris versetur. Tanta scilicet audacia, eo furore religionis pietas ubique impetit, revelatae fidei documenta oppugnantur, quaeque homini cum Deo officia intercedunt tolere delere prorsus praefracte contenditur! E contra, quae, secundum Apostolum eundem, propria est *Antichristi* nota, homo ipse, temeritate summa, in Dei locum invasit, extollens se *supra omne quod dicitur Deus*; usque adeo ut, quamvis Dei notitiam extinguere penitus in se nequeat, Eius tamen maiestate reiecta, aspectabilem hunc mundum sibi ipse veluti templum dedicaverit a ceteris adorandus. *In templo Dei sedeat, ostendens se tamquam sit Deus* ⁹⁾.

Enimvero hoc adversus Deum mortalium certamen qua sorte pugnetur nullus est sanae mentis qui ambigat. Datur quidem homini, libertate sua abutenti, rerum omnium Conditoris ius atque numen violare; veruntamen victoria a Deo semper stat: quin etiam tum propior clades imminet, quum homo, in spe triumphi, insurgit audentior. Haec ipse Deus nos admonet in Scripturis sanctis. *Dissimulat scilicet peccata hominum* ¹⁰⁾ suae veluti potentiae ac maiestatis immemor: mox vero, post adumbratos recessus, *excitatus tamquam potens crapulatus a vino* ¹¹⁾, *confringet capita inimicorum suorum* ¹²⁾, ut norint omnes *quoniam rex omnis terrae Deus* ¹³⁾ et *sciant gentes quoniam homines sunt* ¹⁴⁾,

⁵⁾ Coloss. III, 11. — ⁶⁾ Ps. II, 1. — ⁷⁾ Iob. XXI, 14. — ⁸⁾ II Thess. II, 3. — ⁹⁾ II Thess. II, 2. — ¹⁰⁾ Sap. XI, 24. — ¹¹⁾ Ps. LXXVII, 65. — ¹²⁾ Ps. LXVII, 22. — ¹³⁾ Ib. XLVI, 8. ¹⁴⁾ Ib. IX, 20.

Haec quidem, Venerabiles Fratres, fide certa tenemus et expectamus. Attamen non ea impediunt quominus, pro nostra quisque parte, Dei opus maturandum nos etiam curemus: idque, non solum efflagitando assidue: *Exsurge, Domine, non confortetur homo*¹⁵⁾; verum, quod plus interest, re et verbo, luce palam, supremum in homines ac naturas ceteras Dei dominatum adserendo vindicandoque, ut Eius imperandi ius ac potestas sancte colatur ab omnibus et observetur. — Quod plane non modo officium postulat a natura profectum, verum etiam communis utilitas nostri generis. Quorumnam etenim, Venerabiles Fratres, animos non conficiat trepidatio ac moeror, quum homines videant, partem maximam, dum quidem humanitatis progressus haud immerito extolluntur, ita digladiari atrociter inter se, ut fere sit omnium in omnes pugna? Cupiditas pacis omnium profecto pectora attingit, eamque nemo est qui non invocet vehementer. Pax tamen, reiecto Numine absurde [quaeritur: unde namque abest Deus, iustitia exsulat; sublataque iustitia, frustra in spem pacis venit. *Opus iustitiae pax*¹⁶⁾. — Novimus equidem non paucos esse, qui studio pacis ducti *tranquillitatis* nempe *ordinis*, in coetus factionesque coalescunt, quae ab *ordine* nominant. Proh tamen spes curasque inanes! Partes *ordinis*, quae pacem afferre turbatis rebus reapse queant, unae sunt: partes faventium Deo. Has igitur promovere necesse est, ad easque quo licebit plures adducere, si securitatis amore incitamus.

Verum haec ipsa, Venerabiles Fratres, humanarum gentium ad maiestatem Dei imperiumque revocatio, quantumvis licet conemur, numquam nisi per Iesum Christum eveniet. Monet enim Apostolus: *Fundamentum aliud nemo potest ponere praeter id quod positum est, quod est Christus Iesus*¹⁷⁾ Scilicet unus ipse est, quem *Pater sanctificavit et misit in mundum*¹⁷⁾, *splendor Patris et figura substantiae eius*¹⁹⁾, Deus verus verusque homo: sine quo, Deum, ut oportet, agnoscere nemo possit; nam *neque Patrem quis novit nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare*²⁰⁾ — Ex quo consequitur, ut idem omnino sit *instaurare omnia in Christo* atque homines ad Dei obtemperacionem reducere. Huc igitur curas intendamus oportet, ut genus hominum in Christi ditionem redigamus: eo praestito, iam ad ipsum Deum remigraverit. Ad Deum inquam, non socordem illum atque humana negligentem, quem *materialistarum* deliramenta effinxerunt, sed Deum vivum ac verum, unum natura personis trinum, auctorem mundi, omnia sapientissime providentem, iustissimum denique legislatorem, qui fontes plectat, proemia proposita virtutibus habeat.

Porro qua iter nobis ad Christum pateat, ante oculos est: per Ecclesiam videlicet. Quamobrem iure Chrysostomus: *Spes tua Ecclesia, salus tua Ecclesia, refugium tuum Ecclesia*²¹⁾. In id namque illam condidit Christus, quaesitam sui sanguinis pretio, eique doctrinam

¹⁵⁾ Ps. IX, 19. — ¹⁶⁾ Is. XXXII, 17. — ¹⁷⁾ I Cor. III, 11. — ¹⁸⁾ Io. X, 36. — ¹⁹⁾ Hebr. I, 3. — ²⁰⁾ Matth. XI, 27. — ²¹⁾ Hom. de capto Eutropio, n. 6.

suam ac suarum praecepta legum commendavit, amplissima simul impertiens divinae gratiae munera ad sanctitatem ac salutem hominum.

Videtis igitur, Venerabiles Fratres, quale demum Nobis vobisque pariter officium sit demandatum: ut consociationem hominum, a Christi sapientia aberrantem, ad Ecclesiae disciplinam revocemus; Ecclesia vero Christo subdet, Christus autem Deo. Quod si, Deo ipso favente, perficiemus, iniquitatem cessisse aequitati gratulabimur, audiemusque feliciter *vocem magnam de coelo dicentem: Nunc facta est salus et virtus et regnum Dei nostri et potestas Christi eius*²²⁾ — Hic tamen ut optatis respondeat exitus, omni ope et opera eniti opus est ut scelus illud immane ac detestabile, aetatis huius proprium, penitus eradamus, quo se nempe homo pro Deo substituit: tum vero leges Evangelii sanctissimae ab consilia in veterem dignitatem vindicanda; adserendae altius veritates ab Ecclesia traditae, quaeque eiusdem sunt documenta de sanctitate coniugii, de educatione doctrinaeque puerili, de bonorum possessione atque usu, de officiis in eos qui publicam rem administrant; aequilibras demum inter varios civitatis ordines christiano instituto ac more restituenda. — Nos profecto haec Nobis, Dei nutui obsequentes, in pontificatu prosequenda proponimus, ac pro virili parte prosequemur. Vestrum autem erit, Venerabiles Fratres, sanctitate, scientia, agendorum usu, studio cum primis divinae gloriae, industriis Nostris obsecundare, nihil aliud spectantes praeterquam ut in omnibus *formetur Christus*²³⁾.

Iam quibus ad rem tantam utamur adiumentis, vix dicere oportet; sunt enim de medio sumpta. — Curarum haec prima sunt, ut Christum formemus in iis, qui formando in ceteris Christo officio muneris destinantur. Ad sacerdotes mens spectat. Venerabiles Fratres. Sacris namque quotquot initiati sunt, eam in populis, quibuscum versantur, provinciam sibi datam norint, quam Paulus suscepisse testatus est amantissimis iis verbis: *Filioli mei, quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis*²⁴⁾. Qui tamen explere munus queant, nisi priores ipsi Christum induerint? atque ita induerint, ut illud Apostoli eiusdem usurpare possint: *Vivo ego, iam non ego, vivit vero in me Christus*²⁵⁾. *Mihi vivere Christus est*²⁶⁾. Quamobrem, etsi ad fideles omnes pertinet hortatio *ut occurramus in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi*²⁷⁾, praecipue tamen ad illum spectat qui sacerdotio fungitur; qui idcirco dicitur *alter Christus*, non una sane potestatis communicatione sed etiam imitatione factorum, qua expressam in se Christi imaginem praeferat.

Quae cum ita sint, quae vobis quantaque, Venerabiles Fratres, ponenda cura est in clero ad sanctitatem omnem formando! huic, quaecumque obveniant, negotia cedere necesse est. Quamobrem pars potior diligentiarum vestrarum sit de

²²⁾ Apoc. XII, 10. — ²³⁾ Gal. IV, 19. — ²⁴⁾ Ibid. — ²⁵⁾ Gal. II, 20. — ²⁶⁾ Philipp. I, 21. — ²⁷⁾ Ephes IV, 3.

seminariis sacris rite ordinandis moderandisque, ut pariter integritate doctrinae et morum sanctitate floreant. Seminarium cordis quisque vestri delicias habetote, nihil plane ad eius utilitatem omittentes, quod est a Tridentina Synodo providentissime constitutum. — Quum vero ad hoc ventum erit ut candidati sacris initiari debeant, ne quaeso excidat animo quod Paulus Timotheo perscripsit: *Nemini cito manus imposueris* ²⁸⁾; illud attentissime reputando, tales plerumque fideles futuros, quales fuerint quos sacerdotio destinabitis. Quare ad privatam quancumque utilitatem respectum ne habetote; sed unice spectetis Deum et Ecclesiam et sempiterna animorum commoda, ne videlicet, uti Apostolus praecavet, *communicetis peccatis alienis* ²⁹⁾. — Porro sacerdotes initiati recens atque e seminario digressi industrias vestras ne desiderent. Eos, ex animo hortamur, pectori vestro, quod coelesti igne calere oportet, admovete saepius, incendite, inflammate ut uni Deo et lucris animorum inhiant. Nos equidem, Venerabiles Fratres, diligentissime providebimus ne homines sacri cleri ex insidiis capiantur novae cuiusdam ac fallacis scientiae, quae Christum non redolet, quaeque, fucatis astutisque argumentis, *rationalismi* aut *semirationalismi* errores invehere nititur; quos ut caveret iam Apostolus Timotheum monebat, scribens: *Depositum custodi, devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiae, quam quidam promittentes, circa fidem exciderunt* ³⁰⁾. Hoc tamen non impedimur quo minus laude dignos existimemus illos e sacerdotibus iunioribus, qui utilium doctrinarum studia, in omni sapientiae genere, persequuntur, ut inde ad veritatem tuendam atque osorum fidei calumnias refellendas instructiores fiant. Veruntamen celare haud possumus, quin etiam apertissime profiteamur, primas Nos semper delaturos iis qui, quamvis sacras humanasque disciplinas minime praetereunt, proxime nihilosecius animorum utilitatibus se dedant, eorum procuratione munerum, quae sacerdotem deceant divinae gloriae studiosum. *Tristitia Nobis magna est et continuus dolor cordi Nostro* ³¹⁾, quum cadere etiam in aetatem nostram conspiciamus Ieremiae lamentationem: *Parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis* ³²⁾. Non enim de clero desunt, qui, pro cuiusque ingenio, operam forte navent rebus adumbratae potius quam solidae utilitatis: at verum non adeo multi numerentur qui, ad Christi exemplum, sibi sumant Prophetarum dictum; *Spiritus Domini unxit me, evangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde, praedicare captivis remissionem et coecis visum* ³³⁾. — Quem tamen fugiat, Venerabiles Fratres, quum homines ratione maxime ac libertate ducantur, religionis disciplinam potissimam esse viam ad Dei imperium in humanis animis restituendum? Quot plane sunt qui Christum oderunt, qui Ecclesiam, qui Evangelium horrent ignorance magis quam pravitate animi! de quibus iure dixeris: *quaecumque*

²⁸⁾ I Tim. v, 22. — ²⁹⁾ Ibid. — ³⁰⁾ I Tim. VI, 20 S. — ³¹⁾ Rom. IX, 2; — ³²⁾ Thren. IV, 4. — ³³⁾ Luc. IV, 18-19.

*ignorant blasphemant*³⁴⁾. Idque non in plebe solum reperire est aut in infima multitudo, quae ideo in errorem facile trahitur; sed in excultis etiam ordinibus atque adeo in iis, qui haud mediocri eruditione ceteroqui polleant. Hinc porro in plerisque defectus fidei. Non enim dandum est, scientiae progressibus extinguere fidem, sed verius inscitia; ut idcirco ubi maior sit ignorantia, ibi etiam latius pateat fidei defectio. Qua propter Apostolis a Christo inmandatum est: *Euntes, docete omnes gentes*³⁵⁾.

Nunc autem, ut ex docendi munere ac studio fructus pro spe edantur atque in omnibus *formetur Christus*, id penitus in memoria insideat, Venerabiles Fratres, nihil omnino esse caritate efficacius. *Non enim in commotione Dominus*³⁶⁾ Allici animos ad Deum a maiore quodam conatu, speratur perperam: quin etiam errores acerbius increpare, vitia vehementius reprehendere damno magis quam utilitati aliquando est. Timotheum quidem Apostolus hortabatur: *Argue, obsecra, increpa*, attamen addebat: *in omni patientia*³⁷⁾ — Certe eiusmodi nobis exempla prodidit Christus. *Venite*, sic ipsum alloquutum legimus, *venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos*³⁸⁾. Laborantes autem oneratosque non alios intelligebat, nisi qui peccato vel errore tenerentur. Quanta enim vero in divino illo magistro mansuetudo! quae suavitas, quae in aerumnosos quoslibet miseratio! Cor eius plane pinxit Isaias iis verbis: *Ponam spiritum meum super eum, non contendet neque clamabit, arundinem quassatam non confringet et linum fumigans non extinguet*³⁹⁾. — Quae porro caritas, *patiens et benigna*⁴⁰⁾ ad illos etiam porrigatur necesse est, qui sunt nobis infesti vel nos inimice insectantur. *Maledicimur et benedicimus*, ita de se Paulus profitebatur, *persecutionem patimur et sustinemus, blasphemamur et obsecramus*⁴¹⁾. Peiores forte quam sunt videntur. Consuetudine enim aliorum, praeiudicatis opinionibus, alienis consiliis et exemplis, malesuada demum verecundia in impiorum partem translati sunt: attamen eorum voluntas non adeo est depravata, sicut et ipsi putari gestiunt. Quidni speremus christianae caritatis flammam ab animis caliginem dispulsuram atque allaturam simul Dei lumen et pacem? Tardabitur quandoque forsitan laboris nostri fructus, sed caritas sustentatione nunquam defatigatur, memor non esse praemia a Deo proposita laborum fructibus sed voluntati. —

Attamen, Venerabiles Fratres, non ea Nobis mens est ut, in toto hoc opere tam arduo restitutionis humanarum gentium in Christo, nullos vos clerusque vester adiutores habeatis. Scimus mandasse Deum unicuique de proximo suo⁴²⁾. Non igitur eos tantum, qui sacris se addixerunt, sed universos prorsus fideles rationibus Dei et animorum ad laborare oportet: non marte utique quemque suo

³⁴⁾ Iud. II, 10. — ³⁵⁾ Matth. XXVIII, 19. — ³⁶⁾ III Reg. XIX, 11. — ³⁷⁾ II Tim. IV, 2.
³⁸⁾ Matth. XI, 28. — ³⁹⁾ Is. XLII, 1 s. — ⁴⁰⁾ I Cor. XIII, 4. — ⁴¹⁾ Ibid. IV, 12 s. — ⁴²⁾ Eccli. XVII, 12.

atque ingenio, verum semper Episcoporum ductu atque nutu; praeesse namque, docere, moderari nemini in Ecclesia datur praeter quam vobis, *quos Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei*⁴³). — Catholicos homines, vario quidem consilio at semper religionis bono, coire inter se societatem, Decessores Nostri probavere iamdiu bonaque precatione sanxerunt. Institutum porro egregium Nos etiam laudatione Nostra ornare non dubitamus, optamusque vehementer ut urbibus agrisque late inferatur ac floreat. Verumenimvero consociationes eiusmodi eo primo ac potissimum spectare volumus, ut quotquot in illas cooptantur christiano more constanter vivant. Parum profecto interest quaestiones multas subtiliter agitari, deque iuribus et officiis eloquenter disseri, ubi haec ab actione fuerint seiugata. Postulant enim actionem tempora; sed eam quae tota sit in divinis legibus atque Ecclesiae praescriptis sancte integreque servandis, in religione libere aperteque profitenda, in omnigenae demum caritatis operibus exercendis, nullo sui aut terrenarum utilitatum respectu. Illustria eiusmodi tot Christi militum exempla longe magis valitura sunt ad commovendos animos rapiendosque quam verba exquisitaeque disceptationes; fietque facile ut, abiecto metu, depulsis praeiudiciis ac dubitationibus, quamplurimi ad Christum traducantur provehantque ubique notitiam eius et amorem; quae ad germanam solidamque beatitatem sunt via. Profecto si in pagis quibusvis praecepta Dei tenebuntur fideliter, si sacris erit honos, si frequens sacramentorum usus, si cetera custodientur quae ad christianae vitae rationem pertinent; nihil admodum, Venerabiles Fratres, elaborandum erit ulterius ut omnia in Christo instaurentur. Neque haec solum coelestium bonorum prosecutionem spectare existimentur: iuvabunt etiam, quam quae maxime, ad huius aevi publicasque civitatum utilitates. His namque obtentis, optimates ac locupletes aequitate simul et caritate tenuioribus aderunt, hi vero afflictioris fortunae angustias sedate ac patienter ferent; cives non cupiditati sed legibus parebunt; principes et quotquot rempublicam gerunt, quorum *non est potestas nisi a Deo*⁴⁴), vereri ac diligere sanctum erit. Quid plura? Tunc demum omnibus persuasum fuerit debere Ecclesiam, prouti ab auctore Christo est condita, plena integraque libertate frui nec alienae dominationi subiici; Nosque, in hac ipsa libertate vindicanda, non religionis modo sanctissima tueri iura, verum etiam communi populorum bono ac securitati prospicere. Scilicet *pietas ad omnia utilis est*⁴⁵); eaque incolumni ac vigente, *sedebit reapse populus in plenitudine pacis*⁴⁶),

Deus, *qui dives est in misericordia*⁴⁷), hanc humanarum gentium in Christo Iesu instaurationem benignus festinet; *non enim volentis opus neque currentis, sed miserentis est Dei*⁴⁸). Nos vero, Venerabiles Fratres, *in spiritu humilitatis*⁴⁹) quotidiana

⁴³) Act. XX, 28. — ⁴⁴) Rom. XIII, 1. — ⁴⁵) Tim. IV, 8. — ⁴⁶) Is. XXXII, 18. — ⁴⁷) Ephes. II, 4. — ⁴⁸) Rom. IX, 16. — ⁴⁹) Dan. III, 39.

et instanti prece id ab Eo contendamus ob Iesu Christi merita. Utamur praeterea praesentissima Deiparae impetratione: cui conciliandae Nobis, quoniam has litteras die ipsa damus, quae recolendo Mariali Rosario est instituta; quidquid Decessor Noster de octobri mense Virgini augustae dicando edixit, publica per templa omnia eiusdem Rosarii recitatione, Nos pariter edicimus et confirmamus; monentes insuper ut deprecatores etiam adhibeantur castissimus Dei Matris Sponsus catholicae Ecclesiae patronus sanctique Petrus et Paulus apostolorum principes.

Quae omnia ut rite eveniant et cuncta vobis pro desiderio fortunentur, divinarum gratiarum subsidia uberrime exoramus. Testem vero suavissimae caritatis, qua vos et universos fideles, quos Dei providentia Nobis commendatos voluit, complectimur, vobis, Venerabiles Fratres, clero populoque vestro apostolicam benedictionem amantissime in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die IV octobris MCMIII, Pontificatus Nostri anno primo.

PIVS PP. X.^a

В ђ д њ Еп. г р. к ат. О р д и н а р і я т а.

Пережыль дня 26. Грудня 1903.

Ч. 2

Ч. 3971. — Въ справѣ веденя книгъ метрикальныхъ.

Высоке ц. к. Намѣстництво пѡдъ днемъ 1. липня 1903 Ч. 90837 заудѣлило Еписк. Консистеріи слѣдующе рѣшене:

„Ц. к. Намѣстництво зауважало, що духовенство парохіальне не завсѣгди сповняе точно свѡй обовязокъ въ провадженоу книгъ метрикальныхъ пѡдъ взглядомъ запису случаѣвъ уродженя, вѣнчаня и смерти, котрѣ ся лучили въ окрузѣ ихъ парохіи.

Вже патентъ цѣсарскій зъ дня 20. лютого 1784 пѡдноситъ зъ натискомъ, що реестра уродженыхъ, вѣнчанныхъ и помершихъ суть актами великои важности такъ для круга дѣйствія державного, якъ такожъ для правно-приватныхъ обстоятельствъ горожанъ державы, позаякъ становлять доказъ стосунку фамилійного поодинокихъ осѡбъ не меньше правъ и обовязкѡвъ виплывающихъ пѡсля приписѡвъ закона цивільного зъ стосунку правно заключеного супружества.

Мимо того случае ся, що духовенство парохіальне не записуе кождымъ разомъ до книги метрикальной въ присутности свѣдкѡвъ актѡвъ крещеня або вѣнчаня заразы по вѡдбутю дотычного акту, але вѡдбутый актъ нотуе собѣ тымчасомъ на карточцѣ, пѡзнѣйше черезъ забуте або затрачене карточки не втягае до метрикъ

тыхъ нотатокъ, въ случаяхъ же окрещенія або похороненія особы иного обряду занедбує донести о тѣмъ въ терминъ 8 дневнѣмъ приписаннымъ рескриптомъ міністеріальнымъ зъ 10 серпня 1886 приналежному парохови въ цѣли вписанія до своей книги метрикальной.

Случає ся такожъ, що при записаню акту уродженія, вѣнчанія або смерти до книгъ метрикальныхъ, духовенство умѣщає будто невластиве назвиско родове дотычної особы, будто записує тое назвиско ошибочно пѣдъ взглядомъ писовнѣ и происхожденія особы, надто не перестерѣгає рескрипту міністеріального зъ 16. вересня 1875 Ч. 1767 Ч. 66. Дн. у. кр. приписуючого проваджене записѣвъ метрикальныхъ въ языцѣ латиньскѣмъ и выдаванія вытягѣвъ метрикальныхъ (выписѣвъ) згаджающихъ ся дословно зъ записами въ книгахъ метрикальныхъ.

Понеже занедбане запису въ книгахъ метрикальныхъ актѣвъ уродженія и окрещенія, такожъ вѣнчанія або смерти въ загаль и такожъ ошибочне записуванє тыхъ актѣвъ спроваджає не тѣлько для правительства але такожъ для особѣвъ интересованныхъ дуже шкѣдливі наслѣдки, особливо, що въ тѣмъ случаю пѣсля припису нормального зъ 23. цвѣтня 1813 ч. 13683 мусить бути позволене доказати тое, що мусѣло бути черезъ метрики окрещенія, вѣнчанія або смерти доказане, инымъ дуже тяжливымъ и коштовнымъ способомъ, проте ц. к. Намѣстництво упрашає Высокопреподобну Консисторію о препорученє урядамъ парохіальнымъ, щобы въ провадженю записѣвъ метрикальныхъ завсѣгды тримали ся точно обовязующихъ приписѣвъ и не наражали стороны на трудъ и кошта выплывающі зъ залишенія своего обовязку въ провадженю записѣвъ метрикальныхъ, деканамъ же пригадати ихъ обовязокъ, абы при періодичныхъ візитаціяхъ переконували ся, чи тѣ приписы суть точно перестерѣгані и о кождѣмъ случаю занедбанія запису, будто ошибочного запису акту уродженія и окрещенія, такожъ вѣнчанія або смерти доносили дотычнѣй Власти въ цѣли властивого дальшого зарядженія.

Въ кѣнци зволить Высокопреподобна Консисторія поучити пѣдвладнѣ (власти) уряды парохіальнѣ, що прошенія о диспензу вѣдъ перешкоды покровенства або посвояченія въ цѣли заключенія супружества, мають стороны (женихи) въ мысль §. 88. зак. держ. самѣ и въ власнѣмъ имени (а не уряды парохіальнѣ въ имени женихѣвъ) внести впрѣсть (непосредственно) до ц. к. Намѣстництва и долучити до просьбы — черезъ женихѣвъ пѣдписанный родовѣдъ черезъ властивый Урядъ парохіальнѣй подтвержденый — зъ котрого бы повзяти можна степень заходячого межѣ наречеными покровенства взглядно посвояченія, такожъ дату уродженія нареченыхъ не меньше дату смерти мужа нареченой, взглядно дату смерти жены нареченого.“

Удѣляє ся Всеч. Духовенству до вѣдомости и точного захованія.

Вѣдъ Еп. Консисторіи.

Перемышль 28. Грудня 1903.

Ч. 3.

Ч. 7488. Конкурсъ на посаду гр. к. катихита при школѣ выдѣловой мужеской въ Дрогобычи.

Ц. к. Рада школьна окружна въ Дрогобычи оголошує п. днемъ 21. Грудня 1903 Ч. 1804 конкурсъ на посаду гр. к. катихита при школѣ выдѣловой мужеской въ Дрогобычи зъ платнею 1760 к. и на посаду гр. к. катихита при школѣ 4-клясовой мужеской въ Дрогобычи зъ платнею 1320 к. зъ речинцемъ до дня 30 Сѣчня 1904.

О томъ повѣдомляє ся Преч. клиръ дієцезальный.

Вôдъ Еп. Ординаріята.

Перемышль, дня 25. Грудня 1903.

Ч. 4.

Ч. 7412. О вынайденоу дѣйствія рождєня Симеона Станьовского.

Въ цѣли вынайдєня запису дѣйствія рождєня Симеона Станьовского урождєного догадно около року 1780. (Simon Staniewski vel Stanovsky) Прч. Уряды парох., переглянуть книги метрикальнї рождєня и евентуально о найденôмъ записѣ сюда донесуть.

Вôдъ Еп. Консистерїи.

Перемышль, дня 28. Грудня 1903.

Ч. 5.

Ч. 6779. О выданю нового повного молитвослова для мїрянъ.

Ставропигїйскїй Институтъ выдавъ новый Повный молитвословъ для мїрянъ.

Во виду, що молитвословъ той своимъ содержанємъ єсть одинокимъ въ своимъ родѣ, якїй до сихъ поръ появлявъ ся на Галицкой Руси и мѣститъ въ собѣ крôмъ звичайныхъ молитовъ и богослужєнїй на всѣ праздники цѣлого року еще и молитвы, вынятї изъ трїоды и акафистника, такожъ Честный параклисъ къ Пр. Богородицѣ, поклонный канонъ св. Андрея Критскаго и проч. поручає ся тойже

Всч. Духовенству, всѣмъ низшимъ и середнымъ учебнымъ заведенямъ и въ загалѣ гр. кат. интеллигенціи.

Цѣна молитвослова въ шкѣрянѣмъ переплетѣ о зол. берегахъ	2·20 к.
„ „ „ въ мягкѣмъ шкѣрянѣмъ переплетѣ о зол. бер.	2·70 к.

Вѣдъ Еп. Консисторіи.

Перемишль, 31. Грудня 1903.

ХРОНИКА.

Именованія.

- Ч. 6299/03. О. Копыстянскій Климентій деканъ Бѣцкій и парохъ въ Регетовѣ, им. орд. комисаремъ до надзору науки религіи въ ц. к. гімназіи въ Яслѣ — О. Кисѣлевскій Філемонъ парохъ въ Грабѣ — орд. шк. комисаремъ для шкѣль деканата Дуклянскаго въ округахъ Горлицѣ и Ясло лежащихъ (по добровѣльнѣмъ зреченю ся тои довжности о. Іоана Мышковскаго пароха въ Перегримцѣ).
- Ч. 373/орд. О. Бѣрецкій Іоанъ деканъ и парохъ въ Льску им. тит. Совѣтникомъ Еп. Консисторіи.
- Ч. 6319. О. Левицкій Петръ парохъ въ Яворовѣ им. завѣдателемъ деканата Яворѣвскаго а о. Волосянскій Іоанъ парохъ въ Кракѣвци М. деканомъ Яворѣвскимъ.
- Ч. 7361. О. Бачинскій Володимиръ парохъ въ Стѣбнѣ — им. орд. шкѣльнымъ комисаремъ до надзору науки религіи въ школахъ народ. деканата Перемыско-Загородскаго (по добровѣльнѣмъ зреченю ся тои довжности о. Андрея Гайдукевича пароха въ Святѣмъ).

Вѣдличія крылошанскій получили.

- Ч. 6693. Дръ Масцюхъ Василій префектъ тут. дух. Семинаріи, и о. Чабанъ Назарій духовникъ тут. дух. Семинаріи.
- Ч. 373/орд. О. Венгрюновичъ Атаназій парохъ въ Завадцѣ, и о. Полошиневичъ Юл. парохъ въ Середницѣ.

- Ч. 374/орд. О. Плошевскій Іосифъ парохъ въ Залужі, и о. Клужняцкій Іоанъ парохъ въ Загôрю.
- Ч. 6735. О. Козаневичъ Иннокентій парохъ въ Валявѣ.

Каноничну институцію получили:

- Ч. 6809. О. Говда Александеръ на парохію Боднарка.
- Ч. 7010. О. Луцкій Петръ на парохію Поляна.

Завѣдательства получили:

- Ч. 7010. О. Коцюба Александеръ въ Смôльнику дек. Затварницкого.
- „ 7413. „ Мацюракъ Стефанъ въ Сѣлци дек. Мокрянського.
- „ 7510. „ Малярчикъ Алексей въ Горуцку дек. Дрогобыцкого.
- „ 7363. „ Менцинскій Емиліанъ въ Маластовѣ дек. Бѣцкого.

Въ пропозицію приняті:

- Ч. 7238. На парохію Цетуля дек. Ярославского: 1. Кузьмакъ Михаилъ, 2. Бурмичъ Ник., 3. Паньковскій Илярій, 4. Крушинскій Ром., 5. Федевичъ Ем., 6. Шумелда Іоанъ, 7. Карановичъ Іосифъ, 8. Дыгдалевичъ Мих., 9. Косоноцкій Михаилъ, 10. Накловичъ Михаилъ, 11. Лопатякъ Николай.
- Ч. 7240. На парохію Горинець, дек. Любачôвского: 1. Мокрицкій Вас. 2. Паньковскій Илярій, 3. Сиротинскій Орестъ, 4. Яхно Яковъ, 5. Посѣкира Мих., 6. Косоноцкій Мих., 7. Накловичъ Михаилъ.
- Ч. 7243. На парохію Залокоть дек. Старосамбôрского; 1. Венгриновичъ Антоній, 2. Гичко Діонизій, 3. Валюхъ Іоанъ, 4. Антоневиъ Маріанъ, 5. Каровець Гр., 6. Яхно Яковъ, 7. Мацюракъ Стефанъ, 8. Татомиръ Михаилъ.
- Ч. 7245. На парохію Щирецъ дек. Любачôвского; 1. Бурмичъ Ник., 2. Папшъ Орестъ 3. Сенишинъ Іоанъ.
- Ч. 7244. На парохію Звôръ дек. Старосамбôрского: 1. Яцевъ Алек., 2. Каровець Гр., 3. Яхно Яковъ 4. Лахъ Димитрій, 5. Мацюракъ Стефанъ, 6. Юзьвякъ Михаилъ.
- Ч. 7248. На парохію Михалевичи дек. Комарняньского: Каровець Григорій.
- Ч. 7249. На парохію Ростока вел. дек. Мушиньского: 1. Дуркотъ Алекс., 2. Смолинскій Василій, 3. Бырка Іоанъ.
- Ч. 7250. На парохію Любинѣ дек. Яворôвского: Подлускій Петръ.
- Ч. 7251. На парохію Лопънка дек. Балигородского: Лахъ Димитрій.

Ч. 7216. На парохію Лѣмна дек. Добромильського: 1. Бурмиць Ник., 2. Паньковскій Илярій, 3. Тымчишинъ Мих., 4. Косоноцкій Мих., 5. Накловичъ Мих.

Ч. 7253. На парохію Ветлина дек. Балигородского: Касюракъ Евстахій.

Ч. 7270. Высоке ц. к. Намѣстництво розпорядженемъ зъ дня 29/11 1903 Ч. 157446 продовжило дотацію зъ фонда рел. на дальшій рѣкъ для сотрудника въ Гуссаковъ.

Ч. 7271. Тоежь розпорядженемъ зъ дня 29/11 1903 Ч. 160304 продовжило такую самую дотацію для сотрудника въ Кунинѣ.

Ч. 7272. Тоежь розпорядженемъ зъ дня 30/11 1903 Ч. 157008 продовжило такую самую дотацію для сотрудника въ Бутынахъ.

Ч. 7437. Тоежь розпорядженемъ зъ дня 10/12 1902 Ч. 165616 продовжило такую самую дотацію для сотрудника въ Спасовъ.

Ч. 7438 Тоежь розпорядженемъ зъ дня 9/12 1903 Ч. 165614 продовжило такую самую дотацію для сотрудника въ Карликовъ.

Грамоту узнаня и похвалы зъ Архіерейскимъ благословенемъ получили:

Ч. 898. Чест. парохіане въ Угерцяхъ незабитовскихъ за приукрашене Церкви коштомъ 2718 к. Г. Григорій Максимѣвъ господарь въ Угерцяхъ незаб. за жертву 650 к. на справлене паука до мѣсцевой Церкви. Ч. Михайль Трунко Чайковскій провизоръ церк. въ Угерцяхъ незабит. за жертву 346 к. на внутренне украшене Церкви. Ч. Григорій Попель господарь въ Чайковичахъ за жертву 250 к. на внутренне украшене Церкви въ Чайковичахъ.

Ч. 1502. Чест. Николай Мыцовъ господарь въ Пашовой за впливъ, заохоту, численный трудъ и добрый примѣръ до хорошого вѣдновленя мѣсцевой Церкви добровѣльными жертвами въ сумѣ 5140 к. Чест. Тимотей Мыцовъ господарь въ Пашовой за справлене для мѣсцевой Церкви Евангелія за 230 коронъ. Чест. Стефанъ Мыцовъ господарь въ Пашовой за жертву 300 коронъ на внутренне украшене мѣсцевой Церкви.

Ч. 1443. Вблаг. П. Станиславъ гр. Стадницкій властитель посѣлостей земскихъ въ Крисовичахъ за дароване 10000 цеголъ на вѣдновлене гр. кат. дочер. Церк. въ Боевичахъ ад Гуссакѣвъ. Чест. Теодоръ Гнатишакъ госп. въ Гуссакѣвъ за жертву 350 кор. на внутренне украшене Церкви въ Гуссакѣвъ.

- Ч. 1895. Чест. Теодоръ Г. дакъ господаръ въ Михновци за справлене до Церкви въ Михновци дзвона за 1400 коронъ.
- Ч. 2132. Чест. парохіяне въ Воли цеклиньскôй за вѣдновлене и хороше приукрашене зъ внѣ и въ внутрѣ мѣсцевой Церкови коштомъ 13000 коронъ.
- Ч. 2255. Чест. парохіяне въ Войславичахъ за цѣлковите вѣдновлене матерной Церкви коштомъ 11821 коронъ.
- Ч. 2184. Ч. Григорій Будзиньскій господаръ въ Гусаковѣ за жертву 400 кор. на приукрашене мѣсцевой Церкви.
- Ч. 2161. Ч. Михаилъ и Катарина Сишко господарѣ въ Дахновѣ за жертву 150 кор. на внутренне украшене мѣсцевой Церкви.
- Ч. 2632. Чест. громада въ Ясеницѣ замковôй за понесеніи труда и значніи жертвы при поставленю и устроеню новой тамже Церкви Чест. Василій и Ева Малцевіи господаръ въ Ясеницѣ замковой за справлене кивота до новой Церкви въ Ясеницѣ зам. коштомъ 300 коронъ.
-

Ч. 3738. Дальшій выказъ жертвъ вплынувшихъ на вѣдреставроване гр. к. Церкви въ Розборѣ Округлôмъ деканату Порохницкого за часъ вѣдъ 21. Сѣчня 1903 до 20. червня 1903.

Вп. Панъ Дръ Александеръ Дзеровичъ Новый Санчъ 4 к., Вп. П. Дръ Литвиновичъ Орестъ зъ Толмача 5 к., Всеч. гр. к. Урядъ парохіальный Мишлятычи 2 к., Всеч. О. Іосифъ Мащакъ, парохъ въ Бахури 2 к., Всеч. О. Теофілъ Турчмановичъ деканъ въ Рыпянѣ 2 к., Вп. П. Денисъ Глѣбовицкій ц. к. судія въ Порохнику 5 к., Всеч. О. В. Породко парохъ въ Глиньску 2 к., Вбл. П. І. А. Марковъ у Львовѣ пять рублей вѣдъ Впр. Протоерея Ник. Ливчака зъ Александрова Варшавской губерніи (черезъ П. Т. Редакцію Галичанина) 12 к. 60 с., Всеч. О. В. Скоробогатый парохъ Бортникъ 1 к., Преч. гр. к. Урядъ парохіальный въ Дѣдушичахъ великихъ 3 к., Преч. гр. к. Урядъ парохіальный Рѣчки гочта Соколôвка 3 к., Всеч. О. Василь Коржиньскій зъ Медведовицъ 4 к., Всеч. О. Григорій Процикъ парохъ въ Монастырчанахъ 2 к., Всеч. О. Іосифъ Бабѣй зъ Церковной почта Витвиця 1 к. 60 с., Всеч. О. Ѳ. Царевичъ зъ Кобыловолокъ 4 к., Преч. гр. к. Урядъ парохіальный Молодкôвъ 1 к., Сѣв. А. Шусиль, Самолуски почта Самолуски 2 к., Всеч. О. Григорій Сприсъ зъ Хотыньця 2 к., Всеч. О. Корнилій Копыстьянскій изъ Зиндрановой 5 к., Преч. гр. к. Урядъ парох. въ Бѣлôй почта Магерôвъ 2 к., Вп. П. Д. Биласъ ц. к. надконтрольоръ въ Яслѣ 2 к., Впр. О. Михаилъ Ольшаньскій деканъ въ Старявѣ 4 к., Всеч. О. Еугеній Ляховичъ въ Литовиску, почта Пеняки 2 к., Всеч. О. М. Зятыкъ парохъ Миротина 3 к., Вп. П.

Іоанъ Раставецкій нотаръ въ Куликовъ 10 к., Вп. П. Ярославъ Лепкій ц. к. секретаръ суду въ Городку 2 к., Вп. П. Титъ Реваковичъ ц. к. Совѣтникъ у Львовъ 2 к., Вп. О. Юліанъ Целевичъ нотаръ въ Угновѣ 5 к., Вп. П. Д. Кудва почта Старый Самбѣръ 2 к., Вп. П. Романъ Алексевичъ зъ Угнова по разъ другій по 5 к., Вп. П. Др. Дембицкій зъ Коломыѣ 10 к., Всеч. О. Іосифъ Чубатый парохъ Кѣйданова 4 к., Вп. П. Миронъ Кимаковичъ ц. к. адюнктъ Суду Залѣщики 2 к., Гр. к. Церковъ въ Крупци почта Нароль 2 к., Вп. П. Атанасъ Скобельскій ц. к. Совѣтникъ суду въ Золочевѣ 5 к., Вп. П. Др. В. С. Юрченко адвокатъ Коломыя 5 к., За 2 примѣники сочиненія „О. Іоанъ Боско“ Всеч. О. Кир. Селецького 2 к., Вп. П. Др. Михайлъ Король адвокатъ Жовква 2 к.

Всего въ III. выказъ за часъ вѣдъ 21/I 1903 до 20/VI 1903 137 к. 81 с.

Всѣхъ жертвъ впынувшихъ до 20. червня 1903 выносить сума въ трехъ выказахъ подана 663 к. 06 с., се есть шѣстьсотъ шѣстьдесять три коронъ и 6. сотыкѣвъ.

Всѣмъ Великодушнымъ П. Т. Жертводавцямъ складаю щирю подяку и Спаси Бѣгъ а при тѣмъ умолаю и вѣдзиваю ся до милосердныхъ сердець цѣлой патриотычної Суспѣльности Неньки нашої сѣв. Руси, щобы памятали и дальше на насъ на наше чорне, незавидне положене и лихолѣте лютого времени, въ якѣмъ проживае гр. к. парохія Розбѣръ Округлый, та зволили вселаскаво подавати намъ на будуче Свою щедрю и помѣчну руку.

Въ имени парохіянъ и комитету о. Иванъ Сенета, парохъ.

Розбѣръ Округлый, дня 20. червня 1903.

Н е к р о л о г і я.

О. Менцинскій Іосифъ парохъ въ Маластовѣ уп. 5. Грудня 1903.

„ Алексевичъ Юліанъ въ пенсіи уп. 5. Грудня 1903.

„ Чайковскій Волод. парохъ въ Сѣлци уп. 15. Грудня 1903.

„ Комарницкій Волод. пар. въ Горуцку уп. 21. Грудня 1903.

Души ихъ поручають ся молитвамъ Прч. Клира.

Вѣдъ Еп. Консисторіи.

Перемышль, 31. Грудня 1903.

† КОНСТАНТИНЪ
ЕПИСКОПЪ.

О. Іоанъ Стрыйскій,
Канцлеръ.